

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

NYITLÉK PÉLTÁRS 50 FILLÉR.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajdoszó:
STRAUSZ SÁNDOR.

A nyomor küzdelmei.

Mintha még mindig háborus idők járnának, fegyveres legények örködnek a magyar határon. Csendőr és rendőrsorokból font sővény fogja körül a magyar glóbuszt, nem azért, hogy a külső ellenséggel szemben védje, hanem egy belső sorvasztó bajtól óvja: a kivándorlástól, amelynek pusztítása óriási mérvű. A fegyveres, kakastollas kordon ellenére is a kivándorlás folyvást emelkedik, mintha valami megdöbbenő fekete átok telhőzne a magyar tájak felett.

A legnagyobb óvintézkedések mellett is nap-nap után olvasunk híreket a kivándorlási hiénák szerepléséről, az utlevél nélküli kivándorlók valami újabb fortélyáról. Nincs nap, hogy el ne fognának ilyeneket. Az erdők vadjait nem üldözik erősebben és számuk mégsem akar apadni. Egész hadjárat az, amit ennek az országnak a lakosai folytatnak saját hazájuk határai ellen. A katonai kötelezettség, a vigasztalhatatlan nyomor elől menekülnek az emberek, mint a megriaszott patkányok. A nyomor, az **inség forradalmi indulttal akar a magasorsán segíteni:** nap-nap után százak és százak szánják rá magukat a nagy útra és ott bujkálva a gondosan őrzött határszéltitkos réseiben, erdőben a hegyzszakadékok között s félrelöpva magukat a hatósági tekintetek elől, sóvárgó szemmel néznek el nyugat felé, arra a nyugatra, amelynek káprázataiban az amerikai föld él. A nyomor, az inség korbácsolja az embereket a tengerentúli útra és ha a hatóság nem ad út-

levelet, hát megkockáztatják még a csendőr puskatusát is, de mennek útlevél nélkül északra, álrühában, bujdosva.

És hiába rakja meg az államhatalom a határszéleket csendőrrrel, rendőrrrel, hiába üldözi a tiltott kivándorlást, hiába bünteti a kivándorlásra való csábítást: a kifelé törekvők hosszú sora nemcsak hogy nem akar elfogni, de napról-napra új és új csapatokkal bővül. A határrendőség nem győzi a munkát, olyan sűrű rajokban rohannak meg a kivándorlók az ország határát. Egész vidékek néptelenednek el, a munkáskezekben rettenetesre nő a hiány és a nemzet legjavát, egészséges, munkabíró fiat szakítja át a tengeren túlra az Amerika-láz. Az államhatalom hiába veri vissza korbáccsal, szuronyal azokat, akik útlevél nélkül kerekedtek fel a nagyútra, a kegyetlen, halalos lavinát nem tudja megállítani romboló útjában.

Ez a szomorú jelenség pedig — sajnos — a legjogosabb, a legtermészetesebb emberi igyekezet megnyilvánulása: a megélhetés. Idehaza az inség, az örökös gyöttrődés mutatja az útát a srig, odakint talán legalább valamivel kedvezőbb megélhetési lehetőség csábít. Sajnos, ez a valamivel kedvezőbb lehetőség hajtja ki innen az embereket és még sajnosabb, hogy a tudatlan menekülést megakadályozni nem lehet. A kivándorlás minden magyar nyavalyák között a legrettenetesebb. Kétségbe kell esnünk, kell, hogy valami gyöttrő megindultság szorongassa a lorkunkat, amikor olvassuk, hogy nap-nap után százak, ezerek sorakoznak fel az in-

ségtől megtépett fekete regimentbe. Falvak, városok lakossága megcsappan és az Amerikából hazaküldött dollár sovány, keserves kamat azért az egészséges, produktív erőmennyiségért, amivel a kivándorlás a nemzeti vagyont legigazibb értékétől: a munkáskezekről fosztja meg.

A nemzetek mindenben keresztül gázoló iramodással, nem rettenve semmiféle áldozattól — dolgoznak a maguk állami jelentőségének a növelésén; éppen most volna az ideje, hogy a magyar ipar, kereskedelem és mezőgazdaság minden parányi erőt összegyűjtve, az elkövetkező új és gazdag aralások alá most munkálja meg a magyar globust — és éppen most vesz egyre erősödő lendületet a kivándorlás. Amerre csak elcsap az ár vize, kopár tarló maradnak nyomán: az étellel való meddő birkózást, falvakat, vidékeket sodor át az óceánjáró hajók fedélzetére és amikor feléjük ködlenek az amerikai partok, úgy elevenedik meg képzeletükben az újvilág, mintha az a föld bőséges kárpótlást fizetne az otthoni szenvedésért. Pedig a keserves kálvária ott is folytatódik.

A nyomor, az inség forradalma ez, ami most nálunk játszódik le. A szűkös viszonyok megtéreződtek, az étellel való küzdelem százaszorosra megnövekedett; a háborús bonyodalmak, majd annak közvetlen nyomán az árvízveszedelmek olyan rettenetes pusztítást vittek nálunk véghez, hogy a népek sok vidéken — a szó szoros értelmében — a legszükségesebb falatja sincs meg. Előbb jött a balkáni zivatar: vállalkozások dőltek

A várvád meséje.

(Előszó a Mikszáth-Almanachból.)

A várvád meséje, akármilyen torzszülött legyen is, az alkotó fantázia gyermeke és a mese-mondánok joga van hozzá, hogy a fulére süsse a családi bélyeget.

A vádat, melyről itt szó lesz, Babi kisasszony emelte a német Korn ellen — de nem gondolt mellette semmi rosszat.

Mind a ketten ott éltek a délvideki kis sváb városban. Babi kisasszony az elsmorítottan egyenes és világos templom-utcában lakott, az öreg Korn pedig hátul a temető-utcában. A két udvar azonban összerugott.

Babi kisasszony egészen magában volt. A háza valamikor selyemgyár volt, de a fonóleányok éneke már régóta elhallgatott, a hernyópókok, forraló üstök és fonókerékek pedig porlepetten szomorúkodtak, mert husz évvel ezelőtt a selyemfőregbe beléutott a dög. Csak valami forró, émeletítő illatmaradvány emlékeztet még az elmúlt életre.

Valószínű, hogy Babi kisasszony fázott a néma nagy házban, mert magához csődítette a félváros gyerekeit. Barátságos óvoda volt ez, ahol a gyerekek napestig eljártaszkodhattak, tizórára és oszonnóra még vajaskenyeret is kaptak.

Ha a fiúk fölkapaszkodtak a hátsó kőkerítésre, akkor beláttak az öreg Korn kertjébe.

Az öreg német is egyedül élt. Borotvált, sárga arcu, tipező járású vénember volt, örökké fáihatott, mert még nyáron is meleg kendőt csavart a nyakára. Úgy a Babi kisasszony, mint a Korn uram családja még az első bánási telepések közül való

volt. Az első telepések valami német hegyvidékről szakadhattak ide, nem tudtak megélni a mocsarak közt — az is lehetett különben, hogy életükre jött elhanyagolt és ősi természetű való rettetes küzdelemben — mert bizonyos, hogy a családjaik lassankint mind elsenyvedtek és kipusztultak.

A Korn uram kertje furcsa kert volt. Magas kőkerítésre közé volt szorítva, virágágyait a földbe dugott orvosságos korsók szegélyezték, volt egy korhadt filagóriája is, amely belül be volt ragasztva krinolin dívatépkével. Gyümölcsfája csak egy volt, egy vén almafa, de ez teli volt piros almával.

A kisfiúk, akik Babi kisasszony udvarán játszottak, egyszer összeesküdtek, hogy átmennek a szomszéd kertjébe és megdézsmálják az almát. Valaki azonban, bizonyára egy első gyónásra készülő kisleány, elárulta a galád tervet és a kisasszony maga köré gyűjtötte a kisfiukat és így szólott hozzájuk:

— Mondok nektek egy nagy titkot, gyerekek, de el ne mondjátok senki másnak. A szomszéd piros almái mérgesek és aki arkból eszik, az tüstént meghal és elászik a temetőben. A szomszéd minden éjjel méreggel öntözi a fát, attól mérgesek az almák. Akárhányszor meglestem már holdvilágos éjszakákon.

Nagy megdöbbenés támadt a gyerekek közt. Eleinte el sem hitték mind, de azért buzgón terjesztették a mesét. Otthon a szülők mosolyogva hallották, talán még is erősítették, hogy igen, a Korn piros almái mérgesek, nem szabad belőlük enni. A cseledeányok azonban komolyan hitték és elvitték a hírt a szegény szülőkapások városába.

A sok szóbeszéd lekerekítette és megcsiszolta a mesét, mint a patak a kavicsot. Azt beszélték, hogy Kornnak öt fia halt meg, azóta nem tudja látni a más ember gyermekeit, hanem azt szeretné, hogy mind fiatalon a temetőbe kerüljenek, mint az övéi. Egy Krassótblól jött oláh napszámos fia evett is a piros almából és rövidesen rá meghalt. Az orvos perse azt mondta, hogy torokgyíkban, de az orvost megfizette az öreg Korn.

A jó öreg démoni alakká lett, a tisztas háza titokzatos büntanyává, amelynek örökké becsukott ablakai alatt lábujjhegyen osontak el a gyerekek. Még az öreg úr betegségeiről is azt hitték, hogy merő alakoskodás. Ha kurta, tipező lépéseivel a templomba vagy a temetőbe ment, az iskolás gyerekek széles ívből elkanyarodtak előle, mert olyasmitől féltek, hogy egyszer csak eldobja a két ébenfa botját és rájuk veti magát.

A titokzatos mendemondáknak az lett következményük, hogy a város legokosabb emberei is elhitték az öreg Kornról legalább is annyit, hogy gyűlöli a gyermekeket. Maga Babi kisasszony is ezért alig köszönt már neki. A szőlők alatt pedig, ahol a szegény kapások laktak, ököbe szorít nem egy becsületes munkáskez, hogy lám, a gazdag embernek minden istentelenségét elnézi a törvény.

Babi kisasszony meséje nincs tovább, mert az öreg Korn hamarosan meghalt. Lehet, hogy szórakozottságból beleharapott a saját almájába. Ma egy nagy vörös kölpő alatt fekszik és talán ma sem tudja még, hogy életében mivel gyanusították a kapásai és a szomszéd gyerekek. Vagyonát a város szegényeinek hagyta, alkalmasint ravasz

össze, az ipar és kereskedelem tehetetlenné bennül, a meglévő tőkék semmivé porlódtak és újabb hitel nincs. Majd jöttek más kegyetlen megpróbáltatások: az árvíz elvitte a termést, sok-sok milliónyi vagyonok megrültek alá a szennyes hullámokba s meztelenre vetkőzöttek a mezők, szállóhegyek; a portákon mindenfelé a nélkülözés lett az úr és ezer gonddal, fáradsággal ügyel-bajjal kerül össze valahogy az a kevés pénz, amiből a hajójegy ára kútyja.

És mi még mindig ott tartunk, hogy fegyverrel szorítjuk vissza a kivándorlást s összefogdoszuk, bebörtönözzük az ügynökeket. Ezek nem okai, csak eszközei a kivándorlásnak. A nyomor, az inség — az eredendő ok, ennek forradalma izgatja most a tömegeket. Ezt kell megszüntetni. Lábra kell segíteni az ezerfelől suttogó népet — az lesz a legerősebb gátja a kivándorlásnak.

Intelligencia, műveltség.

Írta: Kelemen Ferenc.

Ma, amikor a mindennapi társas érintkezés közben lépten-nyomon halljuk emlegetni ezt a két nagyon is hangzatos fogalmat, amikor a legkülönfélébb társadalmi rétegekhez tartozó elemek, sokszor minden erkölcsi alap nélkül, intelligensnek, műveltnak akarnak látszani s amikor ennek a hamis látszatnak ügyszólván lázkereszteket éljük, azt hiszem, nem lesz felesleges időpazarlás, alkotó elemekre bontani ezt a két, immár túlságosan nepszerű fogalmat s a rideg tárgyilagosság fényénél megállapítani azokat a feltételeket, melyeknek létezése elengedhetlen kellék ahhoz, hogy valakit intelligensnek vagy pláne műveltnak tartsunk.

Az emberek, mindennapi érintkezésükben ezt a két egymástól lényegesen különböző, noha egymást kölcsönösen feltételező fogalmat sűrűn felcserélik — vagy jelentésükben és tartalmukban egynek találják. Pedig minden rokoni vonatkozása mellett, mindkét fogalomnak vannak annyira speciális, egyéni tulajdonságai, hogy szinte lehet-

tetlenné látszik azokat egymással összezávarni.

Intelligencia: az emberi értelemnek, szellemi képességnek az a hétköznapi méreteket meghaladó foka, melynek birtokával az illető egyén az élet megnyilatkozásának, az emberek cselekedeteinek könnyebb és egyszerűsége alaposabban megértéséhez jut el.

Műveltség ellenben: a test és lélek összhangzatos megnyilvánulásának az a fejlettebb állapota, melynek létezésénél az ember, állati származásából évezredek óta megmaradó, durvább fizikai és szellemi vonatkozások a nemesebb emberi indulatok légkörében teljesen eltűnnek vagy csak halvány loltok gyanánt jelentkeznek.

Már a definícióból is világosan megállapítható, hogy az intelligencia, mint teljesen önálló fogalom is szerepelhet s hogy nem mindenkor jár együtt legközelebbi rokonával: a műveltséggel, viszont, hogy ez utóbbi el sem képzelhető az előbbinek létezése nélkül.

Az intelligencia és műveltség tehát olyan ikertestvérek, melyek közül az első önállóan is élni képes, míg az utóbbi egzisztenciája az elsőnek feltétlenül létezésétől függ.

Az intelligencia, mint az emberi értelemnek egy magasabb megnyilatkozása, szinte predesztinálja az illetőt egyéni testének, lelkének nemesebb kiművelésére, tehát a »művelté lévésre«, de még távolról sem jelenti a szó igazi értelmében vett műveltséget. A műveltség viszont el sem képzelhető intelligencián, azaz az ész intenzívebb, emberibb, tehát műveltebb cselekvő képessége nélkül.

Keletkezésére, származásának idejére régibb az intelligencia, mint a műveltség. Bölcsője ott ringott az ősember sötét barlangjában s évezredek óta fejlesztli tovább az a tartározhatatlan folyamat: a fejlődés örök törvénye, mely az ősvilág állatemberét a mai kultúreberré varázsolta.

Csak a már fejlődő emberi értelem ébredő sugarával jelenik meg a manapság »műveltségnek« nevezett fogalom első élet-megnyilvánulása, nevezetesen az a legem-

béribb törekvés, hogy testünk-lelkünk állati vonatkozásait, tisztultabb, nemesebb sajtóságokkal cseréljük fel.

E törekvés mellett azóta állandóan kitart a fejlődő emberiség s a műveltség fogalma azon mértékben nyer jelentőségében és értékében, amely mértékben az a törekvés az embert az állattól eltávolítja.

S az abszolút műveltséget is akkor fogja csak elérni az ember, amikor érteleme, fejlettebb voltának, intelligenciájának fényzőróival a benne élő állati vonatkozások minden rejtett zugába bevilágítani képes lesz.

A felületesen gondolkozó és itélkező emberek megkülönböztetik a test és a lélek műveltséget. Ez a megkülönböztetés téves, mert csakis a test és lélek összhangzatos működése állapítja meg az egyén műveltségének értékét. Nem lehet finomabb lelket durva testben s megfordítva durva, műveletlen testet finomabb nemesebb lélekkel együtt elképzelni.

Ellenben lehet szó a test és lélek különböző való kiműveléséről. A testet a torna, a sport, az egészséges, célszerű életmód, a lelket pedig a művészet egyes ágai, irodalom, zene, festészet, költészet, szobrászat képesek művelni.

Aki testének-lelkének ilyen köcsönös és párhuzamos megművelésével huzamosabban foglalkozik, gondosan kiművelt testében, nemesebb indulatoktól áttatott lelke számára édes fészket terem, csakis az tarthat igényt arra, hogy embertársai műveltnak tartsák.

Hosszú, fáradságos munka a szép és nemes dolgok iránti fogékonyság szükséges ahhoz, hogy az ember művelte legyen!

Intelligens, bizonyos értelemben, egyik-másik állat is lehet, művelt azonban csakis az az »ember«, ki érzéseiben és gondolkodásában, fizikai és szellemi megnyilatkozásában »emberi« méltóságot megőrizni képes. Ilyen pedig nagyon kevés van!

Ne dobaldózzunk tehát az intelligencia és műveltség fogalmaival, hanem kitartó, komoly munkával a test és lélek örökös finomításával oda törekedjünk, hogy ne csak »lássunk« művelt embereknek, hanem a valóságban is azok legyünk.

Mert csak akkor leszünk igazán emberek!

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Eljegyzés.** Alsódombori Zalán István dr. belügyminiszeri fogalmazó, Fűjér vármegye és Szekesfehervár főispáni titkára, tartalékos huszárhadnagy, eljegyezte Sztuha Dórát, verbói Sztuha Antal és neje nemeskéri Kiss Dóra leányát.

— **Kinevezés.** Dr. Tóth Kálmán, keskeméti törvényszéki joggyakornokot, ki a mult hó végén sikeres ügyéit vizsgált, a m. kir. igazságügyminiszer a nagyváradvárosi kir. járásbírószághoz jegyzővé nevezte ki.

— **Esküvő.** Szenthe Ilonka kisasszonyt, Szenthe Ferenc csáktornyai városi állatorvos leányát, jövő hó 6-án délelőtt 11 órakor vezeli oltárhoz L-hoczký Zoltán, tornajai járási m. kir. állatorvos.

— **Karácsonyi gyűjtés.** A Csáktornyai Jótékonyceiű Nőegylet a szokásos karácsonyi segélyezésre még hiányzó összeg megszerzése céljából kisebbköri gyűjtést rendezett. Ez alkalommal következők adoztak: Rosmann Róbert 20; Morandini Bálint 6; Horváth Lajos, Pethő Jenőné 5—5; Simon Lajosné 3; Tischler Timotheus, Antonovics

számításból. Itt is, ott is, ha ráérnek az emberek, téli pálnkfőzés idején vagy halottas házbán, megmegjelenik az emléke és a mérges mese kigyó-farka végig surran az utódoz lelkén is.

A Korn uram meséje alapján véve erkölcsös mese volna, abból az együgyű fajtából való, amely aheylett, hogy az élet örök igazságait jut-tatná diadalra, a megszorult nevelő alkalmi igazságait hirdeti. A gyerekszóban időzi a fekete embert vagy a vasorru bábát, mert Bandika nem akar mosakodni és mert Évike belemarkolt a cukros szelencébe. Van azonban a várdv mesékben valami tisztán költői elem is és ez oka annak, hogy megmagadnak a nép képzeletében, mint a bojtorján. Ez a rettegés gyönyörűsége.

Mért akadnak hívti és terjesztői a legegységűbb mesének is, ha attól hideg szalad végig az ember hátán és összevagoc a foga? Mért szeretnek félni és borzadni az emberek?

Az átlagos ember azt keresi a költészetben, ami az életből hiányzik. A valóság kurtán bánik velünk, többé-kevésbé mind bujdosó trónkövetelői vagyunk az életnek és ha magunkhoz illő trónust és királyleányt akarunk szerezni, akkor el kell mennünk túl az Operenciára, Meseországba. A tanítójának zsarnokságát nyögő kisdák mint képzelt kalózkirály vagy indiánfőnök rettetten elégtételt vesz a valóságon; az érletlen suhanc, akit kinevetnek a nők, képzeletében a szerelem virágos kertjében dúló irodalmi Don Juan nyomában lépked; a vértől párolgó rémregény mindig a kispolgári papuchások fantáziáját tüztelte; a

Napoleonidák, az idillik és humoreszkek hálás közönsége; a kincset, dicsőséget és élvezetet pedig sehol nem osztják olyan szákszámra, mint a szegény emberek költészetében, a népmesében.

A muzsa mindentudó, azt is tudja, hogy minden érték relatív; ha a szerelem és a gazdagság örízetlenül heverne a faluvégen, akkor az ördögnek sem kellene, azért hét tengeren túla viszi és lüzes sárkányokkal örízeti kincseit. A hadak anyja, a székely népmese szörnyű alakja, egész éjjel szövőszék mellett ül és fíradhatatlanul szövö a lovaskatonákat, akikkel a kalandos hősek meg kell verkednie. Ő a tagadás szelleme, akadályokkal fókozza az élvezetet, az ő munkája az élet stimulátója. A parasztdajka, aki temetői rémekkel népesíti be a gyermek éjszakáit és a lélekbuvár író, aki sötét indulatokat csibol ki hőse idegrendszereiből, tulajdonképpen ugyanegy célt szolgálnak: édesebb és forróbbá teszik a nappali verőfényt. A mesemondók akkor, mikor sárkányokat, démonokat, Korknokat, rituális gyilkosokat, Horlák-kat és egyéb képzelt veszedelmeket szabadítanak rá a fantáziánkra, harca kelnek a halál és a pusztulás gondolatával, hogy kivívják számukra a fokozott élettudat prédáját.

Hogy a demagógia hogyan él vissza a nép meséségével, az más kérdés. A parasztdajkák vérvádmesei és az elbeszélő irodalom gyöngyei között annyi a különbség, amennyire a várdv hívtének műveltsége különbözik az Almanach olvasóinak műveltségétől.

A szerkesztő.

Józsefné, Gráner Mórné, Gráner Miksáné, Szalmay Józsefné, Kertész Lajosné, özv. Bernyák Károlyné, Bezeredy nővérek, Simon Irma, Mayercsák Béláné, Tömör Boldizsár 2—2; Sieber Andrásné, B. L. Zrínyi Károlyné, Bencsák Stana, Boleratzky Gyuláné, Besztercey Gáborné, Hirschsohn Henrik, Unger Ferenc, Zrínyi Viktorné, Stefaits Miksáné, Próstenik Gusztávné, Pálya Mihályné, Binder Károlyné, Kelemen Jánosné, Kayser Lajos, dr. Isó Viktor, Pataky Kálmán, Mesterich Aladár, dr. Viola Vilmos, Pethő Jenő, Bertin Ágoston, Sárosi István, Hajas József, Samuelly Ottó, Rónai Sándor, Fejér Jenő 1—1 K-t; Thorday Jánosné, Meucsey Károlyné, Másznák Józsefné 60—60 és N. N. 20 fillért. Kiknek kegyes adományaiért ez úton is hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Vigyázzunk az egészségnkre!** Nikotinmentes dohányárut (általános jövedék és különlegesség) árusít a Denikó r.-t. Budapest, V., Szent-István-tér 2. sz. A társaság árjegyzékét és leírást ingyen küld.

— **Választmányi gyűlés.** A folyó évi december hó 9 én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen telveendő ügyek tárgyalása végett az állandó választmány f. é. december 1-én d. e. 9 órákor a vármegyelégi gyűléstermében gyűlést tart.

— **Pályázat.** A csáktornyai kir. járásbírósnál megüresedett irnoki állásra a kérvények a nagykanizsai kir. törvényszék-nél nyújtandók be.

— **Kinevezés.** A zágrábi érsek helyettes a stridóvári második kápláni, illetőleg hitoktatói állásra Füstös Ádám kotlari segédlelkézt nevezte ki.

— **Vármegyei közgyűlés.** Zalavármegyei törvényhatósági bizottsága dec. 9-én gyűlést tart, a tárgysorozatban a következő muraközi ügyek vannak: Ujlaki Hirschler és fia alsódomború ker. cég kérvénye a dobronhegy-szilványi törvényhatósági közútnak a redicsi iparvasút céljaira leendő felhasználására nézve engedély kiadása iránt Ráczkanizsa képviselőtestületének helypénzszedési jog vétele és a regále kártalanítási kötvények eladása, Muracsány szervezési szabályrendelete s a segédjegyzői állásnak adóügyi jegyzői állásba leendő átszervezése tárgyában hozott határozatai. Drávaóhid község-bírói fizetése tárgyában hozott és megfelelő-bezített határozata. Muracsány határozata az adóintézi illeték hovatartozása tárgyában. Csáktornya pótdadó törlési ügyei Murakirály ingatlan vétele, Drávaegyház postáügnökség felállítás, Murakirály a községbírói fizetés felemelése s Murakirály, Muracsány, Drávaegyház, Muravid, Alsópálfa, Csehlaka, Alsópuztafa és Tüskesztyörgy képviselőtestületeinek az anyakönyvi díjak hovatartozása tárgyában hozott határozatai.

— **A gyermek egészsége** a család legfőbb kincse. Ha a gyermek a Zoltán-féle csukamáj-olajjal táplálkozik, nincs baj, mert ereje gyarapszik s így a betegségekkel szemben ellenálló lesz. Az angol gyermekhalandóság azért sokkal alacsonyabb mint a miénk, mert ott nincs család, hol a gyermekek a hidegbeft évszak alatt csukamáj-olajjal ne innának s e célra nincs kiválóbb a Zoltán-félenél, mely kapható 2 K-ért Zoltán B. gyógyszerüzletében Bpest.

— **Nagytelkű község.** Bóna Ernő dráva-füredi közs. tanító Szentpéterföld rom. kath. iskolájához választatott meg rendes tanító-nak. Helyébe megválasztották Kozma József szarvaspusztai (Fehér vm.) tanítót. Dráva-füred az új tanító költözködési költségét megszavazta s tüzelőfalai is megajánlkozta a tanítót, mert honorálani akarta benne a jó

tanítót, akinek Kozma József minden tekintetben ígérkezik. Harmat Nándor ligetvári jegyző indítványára Dráva-füred ismételve volt ez alkalommal tanítójával szemben nagy-lelkű. Mert, noha pótdója az idén is 426¹/₂-re rög, volt tanítójának is már egyszer 100 K jutalmat szavazott meg, hogy anyagi helyzetén segítsen.

— **Leszállították a kamatlábat.** Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa minapi gyűlésén elhatározta, hogy a bank kamatlábat egy fél százalékkal leszállítja. Ezt a határozatot különösen kereskedelmi és ipari körökben fogadják nagy örömmel és megelégedéssel.

— **Allandó mozi.** Megint sikeres hétről számolhatunk be, amikor a mozi mult heti működéséről megemlékezünk. Nívós előadások voltak, melyek bármely nagyvárosi mozinak is dicséretére váltak volna. A vasárnapi sláger nagy közönséget vonzott. »Pompeji utolsó napjai« hatalmas drámának érdekfeszítő három előadásában nagyszámú közönség gyönyörködött. Szerdán A börtön volt soron, mely szintén nagy hatást keltett. Kiegészítő pontjai voltak még az estének: Nanka álomkörös, Újjáébredt szerelem. Három utitáska, melyeken kívül aktuális Pathe-kepek is produkált az állandó mozi. Ma a néma hős kerül színpadra, mely eddig valóságos kör-utat tett Európa mozgó színpadjain. Szerdán dec. 3-án színpadra kerül »A fekete halál« a Dsungel mélyéből vett modern dráma 5 felv. Rita Sacchetto a világhírű téniszővel a főszerepben.

— **Tolvaj cigányok.** A mult héten több cigány állított be Videcz József víziszentgyörgyi kocsmároshoz azzal, hogy ott pénzt váltanak. Fel is váltott a kocsmáros egy 20 K-t apróra. Amint azonban a cigányok elmentek, észrevette Videcz, hogy a cigányok a pénzváltás ürügye alatt meglopták. A gyorsan értesített csendőrök a lopott helmit a cigányoknál meg is találták.

— **Új cigaretták.** A királyi kincstári dohányjövédék legközelebb új cigarettafajtát szándékozik az általános forgalomba hozni. Az új cigarettának neve »Miriam« lesz. Az új cigaretták öt-tíz darabos csomagolásban, darabonként 5 fillér árban lesznek kaphatók és kiállításuk szebb lesz, mint az eddigi forgalomban évtől szivarkáké. A »Miriam« cigaretták szópókával és szópóka nélkül és aranyvéggel ellátva kerülnek forgalomba.

— **The Mutual newyorki életbiztosító társaság** elhatározta, hogy csak ez esztendő végéig fogad el új biztosításokat Magyarországon és Ausztria területén, ami elsősorban a trustellenes törvényhozás határozataira vezetendő vissza, melyek az amerikai biztosító intézetek külföldi tevékenységének nem kedveznek.* Ezen elhatározás azonban

* Az általános ismert amerikai biztosítási törvény ugyanis csak 150,000,000 dollár új biztosítást enged kölni egy évben egy biztosító társaságnak, mely összeg azonban már az elmúlt évben is túlhaladt, úgy hogy egy rész már a folyó évre kellett átvinni. Így tehát érthető, ha a Mutual a sokkal drágább európai úzletre ily körülmények között nem reflektál.

semmiképp sem befolyásolja az eddigi biztosítottok érdekeit, miután az intézet budapesti és bécsi irodáját az eddigi igazgatók vezetése alatt továbbra is változatlanul fenntartja.

— **Olcsobb a hus.** A sok panaszkodásnak mégis csak eredménye lett. Olcsobb lett a hus Csáktornyan is. A mérsárosok egyetemleges megállapodása szerint 8 fillérről leszállt a hus ára kilogrammonként. Ezt természetesen elsősorban a szarvasmarha olcsó voltának köszönhetjük, melynek olcsóságával a hus árának a csökkenése távolról sem áll arányban. Egyébiránt a hus árat min-

denült leszállították s mindenfelé nagyobb mértékben mint Csáktornyan.

— **Hazabocsájtják az összes póttartalékokokat.** A közös hadügyminisztérium rendeletet bocsátott ki, amelynel fogva az 1910. és 1911. évi korosztályú póttartalékosok, akik ezidőszertig még az 1912-ik évi véd-erőtörvény 43. § alapján még tényleges szolgálatot teljesítenek, e hónap 25-én a nem tényleges viszonyba helyezendők át. Ugyane törvény rendelkezései értelmében az aktív szolgálatot teljesítő 1912. évi póttartalékosok egyidejűleg értesítendők, hogy az ő szabadságolásuk előreláthatólag az év decemberének közepén fog megtörténni, amelynyiben ezt az újonnan szabályozott béke-létszám fentartására való tekintet megengedi.

— **A mozgó vonatra.** A vasúti és hajózási társaság átiratot intézett Zalavármegyei közigazgatási bizottsághoz, érélyes intézkedést kérve az iránt, hogy a már mozgó vonatra ne ugráljon fel a közönség. Különösen az intelligens elem ugrál fel a kocsikra, mikor már mozgásban van a vonat s hogyha ezért a vasuti tisztviselők szólnak, még gorombáskodik is velük a közönség. A közigazgatási bizottság oda hal, hogy minden illetékes hatóság igénybevételevel ezeket a vasuti visszazárlásokat megszüntesse.

— **Vendég szarka.** Muracsányban nem mindennapi eset történt. Gerbovec Franciska meglátogatta Murk Teréz. Mutlan jó barátságban voltak, a háziasszony büszkén megmutatta vendégének fehérneműt s a gyermeke számára vett ruhákat. A hivalkodásban azonban nem volt köszönet, mert egy észrevétlen pillanatban Gerbovec Franciska a ruhás ládából kilopta a 30 koronát, melyet Murk Teréz, az asszonyok szokása szerint, a ruha között eldugva tartott. Murk Teréz csak utóbb jött rá a lopásra s mert barátinójét gyanúsította meg vele, feljelentette őt a csendőrségnél. A házkutatás eredményel jart, mert a pénzt Gerbovec lakásán megtalálták.

— **Nyilvános árverés.** A néhai Zrínyi Viktor hagyatékahez tartozó divatárú-üzlet, Zalavármegye arvaszékének rendelkezéséből kifolyólag, a városi előljárárság közbejöttével, f. é. december 9-én, d. e. 11 órákor fog a helyszínén, Csáktornyan megtartandó nyilvános árverésen eladatni.

— **F. évi december hó 1 és 2-án hétfőn és kedden a Zrínyi kávéházban a híres Reinert-féle bajorországi tánc- és énektársulat (6 nő, 5 férfi) bajor nemzeti viseletben előadást tart. Beléptidij nincs. Kezdeté este fel 9 órákor.**

Az irodalom szenzációja.

Kellermann: „Az alagut“

A legteljesebb magyar kiadás ára 1 korona 50 fillér.

Kapható

STRAUSS SÁNDOR könyvkereskedésében Csáktornyan.

Szerkesztői üzenetek.

— **K. F. Tiszaföldvár.** Beigért cikkét érdeklődés-el várjuk. Noha lapunk terjedelme miatt a megszakításra szánt hosszú cikkeket nem szeretjük, önnel szemben is azonban kivételt teszünk. Mert amit ír, nemcsak érdekes, de tanulságos is. Kikötésbe helyeztet cikke meg éppen aktuális a ezért közzéteszen érdekes lesz. — **Sz. D.-né Breznóbánya.** Üdvözöljük jelentőzése alkalmából. Háláan köszönjük a beaköltött közleményeket. Kár, hogy oly ritkán pengeti a lapját. Nem kell kimélni Paegazust. Vagy talán Észak hidege az oka, hogy oly ritka vendég? — **Sz. Zs. Periak.** Nem kapjuk folytatását a nagyon érdekes tanulmányának?

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imajo poslati na ime urednika v Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
tam se predplate i obznane pošiljate.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna očna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Dugi večeri.

Dugi su večeri, človek se nemore leći pred posvetom, jerbo je ak i onak preveć duga noć. Vu ovi dobi leta dosta vremena ima poljodjelavec da hasnovite knjige čita. Kak lépo je to, da vu orsagu su već prek četiri jezero pućnih kujižaricah postavili. Četiri jezero gospodarskih kujižaricah! Lépi broj je to. Vu svaki knjižnici je sto knjig, negdi i više. To prek pol milljun knjig znamenje, ako sad samo svaku knjigu šest ljudih prećita i onda je tri milljun ljudstva lépo zaavu imalo pozimi. Vu orsagu je dvajsti milljun duš, lépi broj je ako samo tri milljun gospodarov čita hasnovite knjige. Knjižnice orsag zabađav da obćinam. Takve knjižnice i mi moremo dobiti, ako se zato pobrinimo i pomolimo.

Vu ovim poslu prva zadaća nam je, da se dobro magjarski navćimo, jerbo knjige su vu magjarskim jeziku spisane. Nebudim rekel, da sad stareći gazdi, koji su zamlada neć imeli priliku se magjarski navćiti, da se sad počneju to. To je zanje sad već malo težka stvar, barem sintinskom voljom sve moći postići. Ali tu su naša deca. Svaka vekša obćina ima dobre škole, gde se mlajšina s lehka more magjarski navćiti, ako marljivo pohadja školu. Neće smeti decu doma zastavljati, na pašu je tirati onda, kad bi vu školi morala biti, jerbo potlam to jim jako naškodu bude. Denes već nebi smeti bilo nikoga nato opominati. Ali još su je takvi, barem moremo reći, da neć vuogo. Takvih roditeljov deca nebudu si vuogo mogla pomoćti vu životu. Vu životu je on

Prva žganica.

— L. Tolstoj. —

Jeden siromašni kmet je jednoga jutra brez zajtreka odišel na polje delati, sobom si je nikaj drugo neć donesel, kak jedēn komadić kruha. Kad je došel na njivu, si kaputa sleće, i s kruhom skupa dene za jeden grm. Kroz nekaj vremena su bili konji utrudjeni, a on laćen. Konje je rezpegel, da su išli na pašu, a on pak je odišel k gmu, da se odošći. Kada zdigne kaput, da bi videl kruh, kruha nigdi neć bilo. Obraća kaputa sim i tam, ali kruha nega nigdi.

»Čudo božje!« — veli kmet sam k sebi — nikoga sem nigdi neć videl, pak mi je ipak netko kruh vkral.

Vrag je bil on, koj je kmetu kruh vkral iz kaputa i koj je onda za grmom bil skrit, da bi čul, kak bude kmet srdit, i kak bude vraga zval na pomoć. Kmetu je istina bilo žal za kruh, ali on se je znal potolaziti. Ovak si je rekel:

»Od glada itak nam vumrl. On, koj mi je kruh odnesel, je bil gotovo bolje njega potreben, kak ja. Bog mu ga blagoslovi.«

srećen, koj se smirom vući. Vućiti pak se samo tak moći, ako vuogo hasnovitih knjig čitamo. Vuogo je moći opaziti nasvētu, ali itak prva je slova. Srećen, človek je on koj su zamlada nato navćili.

Gde su takve knjižnice, tam sradostjom čitaju po dugih veterah hasnovite knjige. Navēk nam to nekbude napameti, da svaki mešter se trsi i bori, da skim bolše i lepše delo napravi. Svaki mešter na svoji meštiriji ima oči. Kam bi došel denes jeden mešter, koj bi tak delati i tirati svoju meštiriju, kak su to pred stotina létmi tirali. Što bi denes napramer takve čizme nosil, kakve su pred sto létmi nosili? Tak i poljodjelavec nesme već denes tak polje obdelavati, kak su pred sto létmi obdelavali. Denes svaki gospodar mora gledati, da mu polje i marha skim vekši hasen nosi. Smirom si mora misliti, kak je to, jednemu više zraste na nekoli, kak drugomu. Zakaj gospoćija smenjšim stroškom vekšega ploda dobi, kak jedini gospodari.

Sve to se sknjig moći navćiti. Lehko je vu knjigi i nekaj takvog, kaj jedini gospodar je neć moguće tak napraviti, kak to vu knjigi sloj, ali zato nikomu je neć naškodu, ako to prećita. Koji gospodari marljivo pregledaju knjige, vuogo se moraju nekaj takvog navćiti, kaj dobro hasnuvati moreju vu svojim malim gospodarstvu.

Od stareših se vućuju deca, ali to neće dosta, zato svaki pameten gospodar i otec marljivo pošila decu vu školu. Skim vekšom znanostjom je nadeljeni, stēm leži preoblada svakojačke težkoće. Denes je neć človek, koj čitati, pisati nezna. To pak se samo vu školi moći navćiti. Čul sem već stareše preklinjati,

Odišel je k zdencu, napil se vode, i potiral konje po njivi . . .

Vrag je bil strašno srdit za grmom, da je neć mogel kmeta na grēh napelati. Od čemera je odožal v pekel, i tam čemerno Luciferu razložil, kaj se žnjim dogodilo. Lucifer je baš onda bil zlo volje, pak je neusmiljeno zakričal:

»Odnosi se mi, da te ne vidim već. Ako mi vu trēh létah dušu onoga kmeta nespravši, tak ve dobro pazi: vu blagoslovljenoj vodi te dam skupati.«

Pred blagoslovljenom vodom se hudić najbolje boji, zato je ovaj kak je to počul, odožal na zemlju nazaj kak zavel. Došel je do hiže kmeta, i si na svakojačko mislil, kak bi najpredi mogel dobiti kmeta na svoj kržak. Dugo si je mislil, nazadnje zmisli, da bude najbolje za slugu stupiti k kmetu. Odmah je odišel nutri . . . Kmet je od kraja rekel, da još netreba hlapca, ali žena njegova mu je prigovarjala tak dugo, doklam je kmet privolil . . . Itak onaj vrag je postal sluga pri kmetu.

Prvo leto je bila velika suša. Vrag je kmeta navćil, naj po senokoše seja žito.

jerbo su zamudili decu vu školu pošilati. Kak denes sgleđi napramer on soldat, koj čitati pisati nezna? Takov je tam najzadnji človek.

Denes je već i gospodarstvo zanikaj, ako gazda razmi se stēm. Koj nikaj ne čita, on nikaj nezna. Koj nemore gospodarske knjige čitati, on nemore niti pak se nerazmi tak gospodariti, kak denešnje vrēme to zahtēva. Zato svaki se mora trsiti i briniti, da skim više se navći, da svojom znanostjom denešnje težkoće mora preobladati. Vućiti pak se samo tak moći, ako radi imamo i poštuemo dobre i hasnovite knjige.

Posljedak rukovanja.

Jeden mladi trideset lét star poljodjelavec iz dolnjega Medjimurja spravil se na sejam, da družini, kak je vu pogodbi imel, čizme kupi. Nećem sad od čizmi pisati, neg čisto od nekaj drugoga. Naš poznanec, rećemo Andraš, kak je vu Murakirályu na kolodvor došel, počul je, da vlak stopram za pol vure dojde. Vu dugim čekanju sim tam je hodil po kolodvoru i kak jedno drugo pregledava. doleti vlak. Iz vlaka su skorom sami poznanci vun stupili, koje je sdalka pozdravlati, nekoci pak su njega.

Ravno se hoće vu jednu kočiju spraviti, kad je iz one kočije jeden takov poznanec došel vun, koga kad je spazil, skorom je na hrbel opal.

Putnik je jedne dobi bil, kak i on, okolo trideset lét. Andrašov negdašnji najbolši paidaš, koga neć samo, da ga tri leta neć videl, neg niti nikakov glas je neć čul odnjega. To pak je Peter bil s one iste

Drugim susedom je sve zgorelo, a našemu kmetu su bile skrinje pune žite. Drugo leto je bilo mokro leto. Vrag je navćil kmeta, da naj seja žito iz grabe na brēg. Drugim je sve žito sprhnelo, a naš kmet ga je toliko dobil, da ga ni mogel kam deti.

Kada je vraga — vu slici hlapca — sve tak lepo uspeo, je vućil kmeta iz žita žganicu kuhati. Kmetu se je žganica dopadala. Od kraja je sam pil, a potlam dal takaj i drugim piti na zdravje.

Kada je hodić videl, da je svoju dužnost svršil, je veselo odožal v pekel, i tam na dugoma pripovedal pogjavaru kaj je vćinil. Lucifer nije taki veruval sve vražiću, zato se je v civil oblekel i odišel na zemlju svojim podložnikom, da se osvedoči na svoje oči . . . Kada stupi vu sobu kmeta, je zaista bila ova puna susedov, koji su novu žganicu pili i se gostili. Kmetova žena je na stol dvorila, kad se joj pri tom rukav zadene za vogel, a pint s žganicom padne na tla i se potere. Kmet je ovid već počel kleti: »Prokleta baba krumpasta!« Vrag ovid namigne Luciferu: »Vidiš! Već ti ne reće: na zdravje!« A kmet pak je klet dalje.

fare, samo sdruge občine. Peter je po roditelji mali imetek herbal, na kojim je par let lépo gospodaril. Nazadnje stel se je oženiti. Puca vu koju se je on zaljublil, néje imala volju ujevga žena biti, neg se zaručila sa jednim drugim junakom Nadtem se Peter tak rezalostil, da je na fletnomu prodal imetka i jedenput je samo tak zgignul, kak da bi ga zemlja bila pogutnula. Nišči néje znal gde je, né su znali, ali je okolo nas ostal, ili pak je vu onu bolšu domovinu odputoval, odkud ga né nazat provračanja. Kak je znenada zniknul, tak je ravno znenada nazat došel. Dva pajdaši kad su jeden drugoga spazili, skorum vu jednim vremenu su zakričali od veselja:

— Ti si Peter?

— Ti si Andraš?

— Bormeš ja sem, sdušom i stéloom!
— Bog te je donesel. Jako sem se zaluvaj za tebe.

— Bormeš i ja sem se vnoigput zmislił, kaj děla sad moj najbolši pajdas.

Na to je Peter doli shital svoje pake i počel je obinjavati svojega najdragšega prijatelja. Andraš pak je dosta ruke sluskavati Petru. Sad su stoprom počeli spitavati jeden, drugoga kak živi?

— Hvala na pitanju, odgovori Andraš, potlam kak si odišel, oženil sem se i već dvoje dece imam. Ali ja bi rajši čul, kak si ti, kam si zgignul tak hitro, zakaj si mi barem né pisal?

— Stel sem, veli Peter, ali sem si drugač premislił. Od kraja je tak bilo, da ngdar više nazat ne dojdem. Onda sem još né znal, kak je tesko vu tudji zemlji, dakko od rođenoga mesta, od lépe naše domovine.

Peter si zeme vun rubca i počne si oči brisati.

— Kaj se plačeš? — pita ga Andraš.

— Ne plačem se, neg oči mi suziju i smirom me nekaj peče nutri.

Napitanje je opet Andraš moral povedati, kam se je spravil. Ali on je samo želju imel znati, gde je bil njegov pajdas tri leta i kaj je tak dugo vremena delal. Peter nakratkoma je povedal, da od špota je né imal više obstanjka doma, zato je prodal imetka i kam bi bil drugam odišel,

Ovde dojde nutri jeden siromašni kmet, koj bi takaj rad pil žganicu, ali kmet se je zadržil nad njim: »Nemam za svakoga bogca žganicu!»

Sve ovo se je izvanredno dopadalo Luciferu, a mlajši mu šapće na vuhu: »Samo čekaj još malo, kmeti budu te prefrignuti kak lisica.« I zaista svaki je počel naširokoma sebe hvaliti. Jeziki su se izofnali, i reči su tekle, kak maslo. Lucifera je to né bilo dosti, ali mlajši ga dregne: »Čekaj samo, odmah ti budu svi takvi kak vuki.«

Gosti su pili drugu kupicu, i zaista... reči su počele hrapave biti, i trde. Počeli su se stanuvati. Nastane svadja. Počneju se biti Gospodar kmet je nje miril, i tišil, ali njega prvoga namlatiju kak soopa. Lucifer su je ruke sukaj od veselja, kad mu mlajši rekne: »Čekaj! Taki budu ti svi takvi kak svinje!»

Kmeti pijeju tretju kupicu. Postali su čisto mehki. Jezik se njim je zapletal, jeden je drugoga né mogel već razmeti. Naputiju se domu. Sim i tam se valjajući idu, po — jeden — po dva — po tri — pak opet popadaju jeden na drugoga. Gazda to vidi,

kak vu Ameriku. Ali bormeš niti tam pečene ptice ne léčaju i samo toliko je mogel prešparati, da je dimo došel. Néje mogel k onomu življenju se prevčiti i već drugo leto ga je nekaj smirom vu srdce pikalo za ostavljenju domovinu. Peter si je opet počel krvave oči brisati. Andraš pak ga je podjednoma za ruke volil.

Medtem toga treba je bilo na vlak iti i dva naši prijatelji opet su se radostno zrokuvali. Peter je obečal Andrašu, da nakoroma bude ga pohodil.

Andraš je navečer dimo došel skuplenami čizmami i više danov je čekal Petra, ali njega né bilo niti blizo. Andraš se zbog toga tak rezrdil, da je više niti né mislił na Petra.

Za dva tjedna pak je Andraš spazil, da ga oči počneju srbeti i smirom je mora brisati. Od kraja je tak mislił, da nekakov prah mu je naškodil i povremeno to samo odsebe mine. Opet za tjeđen dan su ga počele oči boleti i podjednoma suzeti. Na šrti tjeđen se mu je nekakov goj skazal i taki je odlučil, da ide k doktoru. Doktor kak je vu oči pogledal, odmah je videl, da Andraš trachomu ima.

— Ali kak bi ja to dobil, začudi se Andraš, kad je prinas takva čistoča, kak to vu pošteni hiži mora biti?

— Trachomu, veli doktor, na hiljada načinom moći dobiti. Naprimera ako se vu oni posudi vuvivlemo, vu koji se trachomaš, ili se vu njegov brisač brišemo, ili njegov prostrak nacumamo, ili kakvo drugo dugovanje vu ruke primemo, koje je predi betežnik vu rukah imel, već smo vu takvi pogibljii, da i mi taj strahoviten beteg dobimo. Od betežnika se na svako stvar nalovi od betega klica, od toga pak fletno drugomu vu oči dojde. Vi ste to negdi mogli dobiti. I to vidim, da već okolo četiri tjeđne imate te grozno nevolju. Samo se zmislite, gde ste bili pred četerimi tjeđni?

— Na sejmu sem bil.

— Na sejmu je vnoigo ljudstva, lahko da ste tam odnekoga dobili. Vu vašu faru pak je jeden mladi človek donesel, koj je né sdavnja iz Amerike došel.

— Né mortig Peter?

se stane i hoće nje gor pomoći, ali kad bi jeden korak stupil, upadne, kak je bil dugi i širok vu — gnojšnicu. Hripal je, pil i plaval, kotaj, prekopicaval se po smrdeći vodi, baš tak kak svinja.

Lucifer je sve to gledal, a nazadnje rekel vragiču: Dobro pijaču si izmislił moj sinek! Brščas si najprije vzel od liščne krvi, da je človek tak kak lisica, a po tom iz vučje krvi, da je človek kak vuk, a nazadnje iz svinjske krvi, da je človek nazadnje kak svinja!! »Vidiš to ti je ovak veličanstvo.« — tolnači vrag »vu človeku je tak i tak nekaj živinske krvi, koja se mu premeni kad žganicu pije, najprvo na liščno, potlem na vučiju, a nazadnje — ako još već pije, — na svinjsku krv. Koj bude zmirom pil, bude zmirom kak živina!«

Lucifer je ruku stisnul mladomu vragu, milostivno pohvalil, i mu za sjajno obečal službu nadinspektora vu peklu...

Zato su ljudi od onda kad žganicu pijeju, kak živina!

Kutnyák Márton.

— Bormeš ravno Peter!

— To je moj negdašnji pajdas i tak mislim, da sem ravno odnjega dobil. Kad je dimo došel, na kolodvoru smo se zišli i tam smo se dugo rukovali, on pak si je podjednoma oči brisal.

— No vidite, kakva nevolja postigne človeka, ako samo drugomu vu ruku segne. No, ali najte se bojati, jerbo ste još zavremena došli kmeni. Samo poslušnite me, pak tak delajte, kak vam ja to odredim, pak pazite, da vaši domaći nedobiju odvas to veliku i groznu nevolju. To sem vam već povedal, kak dobi jeden od drugoga.

Andraš je lépo zahvalil na navuku i pošteno je del doli nastol jeden forint. Ali doktor néje stel plaču zeti.

— Denite samo u žep svoje peneze, veli doktor, zakon je tak odredil, da trachoma se zabada mora vraćiti, néje treba niti filtera platiti. Zato je tak napravljen zakon, da se svaki žuri k doktoru, ako su mu né oči prave; svaki zna, da oči su najvećši kinč.

Andraš je još jedenput zahvalil i po čelim putu si je sglavom sklimaval:

Što bi si mislił, da od jedne prijateljne ruke, takva nevolja dojde na človeka!

Gréh roditeljov.

Još 1868 leta su napravili zakona, koj strogo zahteva, da deca vu skolu hodiju. Potlam je prešlo već 45 lét, dakle skorum pol stotine. Svaki je za ono vréme tak mislił, da povremenu nebude se vu Magjarskim orsagu nišči odhranil, koj nebi znal čitati i pisati. Svaki je mislił, da ov glasoviten i vréden zakon bude toliko jakosti imel, da se to nebude moglo sgoditi. Ova misel, na špot našemu narodu, néje tak spala vun, kak je to svaki čekal.

Sad je dal ministerium jeden izkaz vun, vu šterim se vidi, da vu Magjarskim orsagu denes vu dvajseti stotini od stotine ljudstva još trideset i tri neznaju niti čitati, niti pak pisati. Žalostno je to, jerbo né zato neznaju čitati i pisati, da nebi bilo dosta skol po orsagu, ali pak dabi morebiti siromaštvo bilo zrok tomu, neg zato je to tak, da još i denes se najdeju tak nedušni roditelji, koji nečeju decu vu skolu pošilati. Dosta je i po Medjimurju takvih roditeljov koji niti pod terhom kaštige nečeju vreu decu vu skolu pošilati, barem znamo, da prinas vu svaki občini je već skola. Imamo skole vu kojih se deca né samo čitati, pisati navéjuju, neg i magjarski jezik, koj jim je potlam vu življenju jako na hasen. Zakaj takvi roditelji plačaju skole i navučitelje? Dosta zlo i špot, da se još takvi stareši najdeju koji namesto, da bi se brinili i vu redu vu skolu pošilati decu, još sami je odvračaju od skole. Dosta takvih bedakov se još najde, kojim je prveša krava, kak pravo svoje na božjkip stvorjeno děte. Tak je, paša je prveša, kak skola, jerbo na paši se more děte navčiti pušiti, kartati, krasiti, kleti i druge nepristojne stvari, koje se vu skoli nevučiju.

Idemo gledat kak stoji ta stvar po drugih orsagov. Prinias, kak sem rekel od sto stanovnikov trideset i tri nezna niti čitati, niti pak pisati. Idemo gledat vu Nemški orsag, kak je tam. Tam né dabi od stotine, neg od jezera stanovnikov se najde četiri takvih, koji neznaju čitati-pisati. Kak velika razloga je to! Kak bi moglo poleg takvoga

dela naše poljodelstvo, meštirija i trgovina koraka deržali sa drugim orsagi?

S vun Nemškoga orsaga vu Evropi još dvanajst orsagov su prednamu, koji nas vu ovim poslu ladaju. Naš Magyarski orsag vu redu je trinajsti i onda stopram dojde zanjim Bulgaria, Szrbia, Rusia, Španjolska, Portugalia i Romania.

Pak da je to tak, tomu su samo bezdušni roditelji zrok. Ne brinju se za decu, živuju kak divji ljudi. Rečite, da neje tak? Takvi roditelji su morebiti ne k divjakom spodobni? Sveti Štefan prvi magjarski apoštolski kralj, je odredil, da onim koji nečuju vu cirkvu hoditi, naj jim kožu iz glave doli potegnju. Kaj su oni roditelji vrédni, koji još denes nepošilaju decu vu školu?

Sbudite se jedenput roditelji! Štepite se i pregledniči, nemojte duže drémati. Denešnji život zahteva odnas, da se vučimo, jerbo nemoremo bez toga živeti drugač, kak nema živina. Koj slove nepozna, on je ravno tak, kak slépec. Kak slépi človek nemore se raduvati i veseliti se suncu i céloj naravi, tak niti on, koj čitali nezna, nemore se veseliti onoj lepotoj koja se po knjigah najde.

Dajte vučiti decu! Kojo déte bez škole odraste, pollam preklinja roditelje. Škole i navučelji su skorom vu svakoj občini, škola je zabadav, čisto siromaska deca zabadav dobiju knjige. Več poleg one radosti, koju prama drobni dečici čutmo, već nas ona mora nato peljati, da dopustimo detetu skim više se vučiti, jerbo stém leži mu bude pollam, kad spod materinoga krila vun vu široki svét zleti. Spametni i pomnjivi roditelji niti ne zamudiju to nigdi i nigdar. To je svakim roditeljom dužnost, koji to zamudiju, veliki gréh načinuju prama svojoj deci i prama domovini.

KAJ JE NOVOGA?

— **Ferenc-Ferdinand vu englezkim.** Iz Londona telegrafiraju, da Ferenc-Ferdinand i Hohenberg Zsófia nadhercegovica na želju englezkoga kralja i kraljice duže vremena tam ostanuju, kak su si odredili. V četrtak je velika vadasijsa bita na kojoj su obovva nazočni bili. Drugi dan Asguith englezki minister prezident pohodil je Ferenc-Ferdinanda i midsobom su se od svakojačkih političnih stvarih spominali.

— **Španjolski kralj vu Bescu.** V nedelju popoldan ob peti vuri je došel vu Besc španjolski kralj. Na kolodvoru rodbina i nekoi vu Bescu stanujuči hercegi su ga čekali. Kralj je vu Frigyes hercega palači dobil stana. Na večer na osmi vuri pre Frigyes hercegu je večerja bila, povečerji su se vu teater odpeljali.

— **Nemški cesar je betežen.** Vilmoš nemški cesar je već više danov vu postelji. Céle dane nikoga nepustiju k jemu jerbo je cesar poleg belega jeko zlovoje. Kraljski doktor je samo jedenput bil prijem i ne mu je nikakvo vračvo prepisal, jerbo cesar od prehladenja neje dobil zimicu.

— **Dečec na oroslenu.** Vu berluskim cirkusu su jeden večer divje zvěri kazali školski deci. Vu jedni stali je zaperti bil jeden oroslán i jedna hiéna. Jedenput se nekaj oroslán rezsrđil na hiénu i počel ju je naganjati. Hiéna je divjo skakala poštal i vu veliki sili se je tak zabušila vu vrata, da su se odprla. Hiéna je vun skočila, orosl-

lan pak zanjom. Oroslan je tak skočil jednomu dečecu med noge, da mu je dečec na hrbtu ostal. Sad je sdečecom skup na ganjal hiénu, doklam su slugi né zviromaka doli spravili iz nevarnoga mesta, zviéri pak su nazat zaprli bez loga, da bi se kaj komu bilo pripetilo.

— **Nesreća težakov.** Vu Pragi jednu palaču zidjeju. Mesto je jako hamočno i zato su odredili, da predi pëska moraju vun skopati i samo onda zidati. Pësek je dosta gliboki i kak su četiri težaki podjednom stënom kopali, stëna se hitro zrušila i sve četiri podse zakopala. Doklam je pomoć došla i siromake vun odkopali, već je niti jeden ne živel. Svi četiri su ožejeni bili i puno drobne dece ostavili.

— **Krv na licitaciji.** Poleg Szegeda na jedni pusti zemlju su na licitaciji tržili, koja je na Radics Mihalya bi bila ostala, ako zadnju minutu nedođe Pap Imbra i više neobeča. Radics se nato rezsrđil i sdigel je ruku, da vudri Pap Imbru, ali si je nekaj premisil i hitro je sinu pošepetnul: — Čuješ ov je više ufal obecati. — Mlajši Radics Mihaly neje vnogo premišlaval, neg je zdigel batinu i tak je triput vudril poglavi Pap Imbru, da mu je sve čonte zdobril. Na licitaciji su bili policaji, koji su taki krvoloka pograbili. — Neznam, kaj sem napravil, rekel je na policiji, ali da bi još jedenput nešči štel našu zemlju, koju otec već trideset lét brige i nakoju smo si hiže zazidali, zlicitérati, ja bi još jedenput to napravil. Krvoloka su zaprli, Papa pak su vu spital spravili, gde je do jutra vumrl.

— **Pod kotači.** Szabó Alajos mladi palér nekakov posel je imel na székesfehervarskim kolodvoru. Na kolodvoru je više vlakov stalo. Szabo da predi dojde na drugu stran kolodvora, potegel se je pod vlak, da prék odide. Vu onim hipu se je genul vlak i nesrečnoga človeka je čisto na dvoje prerezal. Mladu ženu i dvoje dece je ostavil.

— **Umorstvo.** Oberst Vendel 12-ga pešičkoga regimenta oberleitnant strelil se je vu Komaromu. Oberst je jako zaduženi bil i već su ga jako stiskavali odsvih stranih. Jeden stacunar ga je zatužil svrhu duga i minući tork bi bil sud. Oberst neje štel suda čekati. predi se je strelil. Familija se toguje zanjega.

— **Zgoréča deca.** Velika nesreća se pripetila vu Hercegalva zvanoj občini. Nagy Istvan gazde dvoje dece se zgorelo. Ogenj se je tak pripetil, da speči je skrinja skočila i vužgala je konople. Gazda i gazdarica vu veliki sili pozabiči su vu sobi ostavili decu i odbežžali su vun, da susede napomoć zoveju. Susedi su došli i za par minut su ogoja polišili, ali onda su deca već tak zgoréča bila, da su zakratkoma od velike muke vumrla.

— **Do gologa su slékli zverok-radjivca.** Kocsis Béla izsópallagski patikar vadasil po svojim hataru i kad vu jednu šumu je došel, na nagloma se predjim postavil Papp Tivadar tamošnji gazda, kak zverokradjivec. Kocsis je odmah pušku naperil na prestrašenoga človeka i zakričal je: »Stoj! Daj sëm pušku!« Muž je ne taki posluhnu i ravno je nikakvo vulju ne imel svoje dobre dublenjke se rëšiti. Na veliki krič došli su patëkarovi pajdaši i kad vidli kak stoji stvar, odmah su svi naperili puške vu muža. Kak su tak stali, počeli su zah-

tëvati. naj Papp lanta da. Papp je previdel, da to neje nikakva igrača, ponudil jim je fanta, tojest svoju duplenjku. Vadasi su stëm ne bili zadovoljni. Papp je presiljeni bil slëčti kaputa, hlače, škornje, rubaču i sve kaj je nasebi imel. Istoga škarljaka je tam ostavil i onak je moral vu mrzlim vremenu čisto gol oditi dvě vure dalko na stan. To neje još dosta bilo, neg su ga još i zatužili.

— **Korbač i pes.** Dr. Cservár György i dr. Orlics Ivan abbazinski fiskaliuši posvadili su se. Svrho toga Cservár je na dvo-boj pozval Orlicsa. Orlic neje štel na dvo-boj iti. Minući Petek Cservár je zel sobom korbača i jednoga velikoga psa i tak je obo-ruženi se postavil vu kasinu, gde je Orlics bil. Opet su se poštricali i kad ga je Orlics štel pljusnuti, skočil je nanjega strahovitén pes i svega ga zmercvaril tak, da su ga komaj osmrtil obranili. Céla stvar pred sudom bude dalje trajala.

— **Vmorjeni težak.** Poleg Abbazia zvanoga kupeljšča strahovitno spikanoga težaka su našli na putu. Toliko su pozvedili, da Beteg József se zove, ali ispitati ne su ga mogli, jerbo na célim létu ne su našli mesto gde nebi bil spikani. Na kratkoma je vumrl. Krvoloke iščeju. To je tretji već koj su vu kratkim vremenu tam na takov način zaklali.

— **Pred žandari vu zdenec.** Rozenberski Antal višeput kaštigani potepuh zišel se je žandari i kad je je spazil, taki je počel bežjati. Žandari za jim i kad su ga već skorom dostigli, skočil je vu jeden odprt zdenec. Žandari su ga još živoga vun zeli i k sudu odirali.

— **Pobožen soldat.** Vu Insbrucko već duže vremena su spazljivali, da po cirkvah nešči šparavce potere i nuter namečene peneze odnese. Dva meseca su pazili na sve one, koji izvanredno vrème hodiju vu cirkvu. Napazili su jednoga soldata, koj svaki dan med četrtom i petom vurom ide vu jedno ili drugo cirkvu. Tak je minći četrek došel vu fratskogo cirkvu, tam se pred sv. Antunom poklekel i jako pobožno molil. Za jedno vuru su spazili, da šparavec je opet potrti i prazen. Sumlju su na soldata zeli, kojega su drugi dan vu jedni drugi cirkvi ravno onda prijeli, kad je i tam šparavca odprl i peneze vun jemat. Prék su ga dali soldacki oblasti.

— **Trinajst ladjih se potopilo.** Iz Newyorka pišuju, da vu Severni-Ameriki i na morju takov viher bil, da su se trinajst ladje potopile. Prék dvěsto ljudstva se pogubilo.

— **Selska ljubav.** Vu Horgošu se Radics Mihaly zaljubil vu Berényi Marišku jednoga krčmara pucu, koja je već predi imala dvoje snoboke i to od Csór Fonče i Lepar Istvana. Lepar je već četiri léta bil vu tamnici, jerbo je zakral svojega pajdaša, koj je na kartanu peneze dobil odnjega. Ovi dva eksmladoženji zišli su se v sobotu ponoči sa Radicsom, Lepar je taki dvakrat strelil na Radicsa, ali kuglje su ne tröfle. Nato je Csóri kusturu zel naprë i tak je vpičil nesrečnoga dečka, da je taki tam na lice mesta vumrl. Krvoloki su odbežžali, ali drugi dan su već žandarom bili vu rukah.

Nem ok nélkül

részesíti előnyben a legtöbb háziasszony a „Valódi” : Franck: kávépótlékot.

Ezt az előnye:

a fűszeres íz, a szép szín és nagy kiadóság a használatban, eredményezik.

mg em 115/26190

A Királyi Pál-utcában, a Pénzügyőrség szomszédságában levő volt Szomi-féle ház

eladó.

Ajánlatok akár írásban, akár szóban, **1. é. december hó 6-áig** nyújtandók be a Csáktornya-Videki Takarékpénztárnál, ahol a bővebb felvilágosítások is megadatnak.

„Hungária Bank”

részvénytársaság Budapest, IV., Koronaherceg-utca 13. szám.

Legelőnyösebben kamatoztat takarékbetéteket könyvecskékre és folyószámlára. Gabonaneműeket, takarmányfeleket a legelőnyösebben vesz és elad bizományban.

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rakóci-utca híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti

vapna.

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz naj-falešu cieniu. Koji treba cieti vagon dobi vapno čisto fal.

Tržim takaj razciepana suha bukova drva i lapora na vagu.

048 39-*

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy **Antonovics József úr Deák-utcai házában közvetlen a mézárszék mellett**

fűszer- és csemege üzletem

megnyilt.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását, kötelességemnek fogom tartani igen tisztelt vevőimet úgy mint azelőtt, ezentúl is szolidan kiszolgálni.

Kiváló tisztelettel:

MRÁZ J.

777 2-3

felséges ízű fehér vagy aransárga csemege mézet

5 kg-os csinos póstadobozokban 10 K szállít bérmentve a „MÉH” a magyar méhészek értékesítő szövete, Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!

Saját érdeke!

Karácsonyi bevásárlása előtt tekintse meg mindennemű játék-, kézimunka-, ingek-, férfi- és női divatcikkek-, utazótáska-, szőrmeáru-, diszmu-, szőnyeg- stb. stb. nagy rakományt. Minél számosabb látogatást kér

Berger Simon divatárú kereskedő Csáktornya, Deák-utca.

786 1-*

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb dróttázas lámpa. Huzott dróttázzal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzemelési üzletekben, villanytárolókban és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-kört 36. Gyár-utca 13.

Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotice vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (S. FRAUSZ SÁNDOR) papirkereskedésében Csáktornya

Pályázati hirdetés.

A csáktornyai állami tanítóképző-intézetben az 1914. évben szükséges élelmi cikkek szállítására vonatkozólag pályázat hirdetettik.

Szállítandó cikkek:

1. Marhahús (havi fogyasztás — a szünidőt kivéve — körülbelül 350 kg.), borjúhús (10 kg.), sertéshús (350 kg.).
2. Disznósír (90 kg.), füstölt szalonna (15 kg.), tőpörít (5 kg.)
3. Liszt (0. számú hengeralmi.) (220 kg.)
4. 60 dkg. súlyú, 6 számú lisztből sült kenyér-vegni (2000 drb.); 8 dkg. súlyú zsemlye (3600 drb.); 10 dkg. súlyú uszoncipő (7200 drb.)
5. Fűszer, gyarmatára, hüvelyesek, mosatási anyagok; és pedig: rizs (55 kg.), dara (10 kg.), tarhonya (20 kg.), makaroni (20 kg.); — bab (65 kg.), borsó (10 kg.), lencse (65 kg.); — kávé (12 kg.), cukor (70 kg.); só, ecet, essencia; paprika 3 kg., magyar bors, fahéj; aixi olaj; — tea, rum; — csokoládé (1 kg.), mazsola, mandola, mogyoró, mák (10 kg.), dió, aszalt szilva, szilvaiz (10 kg.); — liptói turó; szappan (20 kg.), kékítő, keményítő (5 kg.), borax, lugkó, mosósóda (10 kg.)
6. Tej (1100 liter).

Tájékoztatók: Az ajánlati árak egységes elbírálásának megkönnyítése céljából kívánatos, hogy az 5. pontban felsorolt s használatban levő árucikkek mintáit, továbbá a hus és zsrneműek szállítási feltételeit a pályázók a köztartásvezető tanárnál megtekintésük. — Régi szállítónak oly esetleges ajánlata, amelyben hajlandónak mutatkozik, hogy egy újabb ajánlattevő olcsóbb árai mellett ő is szállít, figyelembe nem vétetik. Az egy csoportban felelített árucikkek közül kihagyni egyet sem lehet.

Az 1 K-ás okmánybélyeggel ellátott, borítékba zárt lepecsételt ajánlatok **1913. évi december hó 10. déli 12 óráig** az áll. tanító-épző-intézet igazgatójánál nyújthatók be. Az ajánlattal egyidejűleg, **de külön** bánatpénz is leadandó és pedig az 1. csoportbeli árucikkekre vonatkozólag 700 K, a 2-ra 100 K, a 3-ra 50 K, a 4-re 400 K, az 5-re 300 K, a 6-ra 100 K, mely az ajánlat elfogadása esetén a bánatpénz kétszeresét tevő biztosítékra egészítendő ki. (A bánatpénz kizárólag készpénzben, értékpapírban, vagy takarékpénztári könyvecskében teendő le).

Minden ajánlatnak tartalmaznia kell:

- a) az ajánlattevő nevét, polgári állását, lakóhelyét;
- b) azon nyilatkozatot, hogy a szállításra vonatkozó feltételeket az ajánlattevő ismeri (felvilágosítást alólított igazgató nyújt);
- c) az ajánlati árat (árcikkenként — számmal és szóval kiírva);
- d) kötelező nyilatkozatot arra, hogy az előírt biztosítékot leteszi ha ajánlata elfogadtatott.

Az ajánlatok a kir. tanfelügyelő elnökele alatt működő bizottság és a pályázók jelenlétében bontatnak fel; a bizottsági határozat kihirdetése után az el nem fogadott ajánlatokhoz csatolt bánatpénz azonnal visszaadatik. A bizottság fenntartja magának a jogot, hogy — esetleg szerződéskötéstől eltekintve — szabad kézből való vásárlás útján biztosítja a szállítást, miért is kívánatos, hogy a pályázók erre az eshetőségre is árajánlatot tegyenek.

Csáktornya, 1913. november 18.

Zrínyi Károly igazgató.

KÖHÖCÉS

rekedség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!

Millió ember szereti a világhírű RÉTHY-cukorkát, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyát nem romlja. Meghűlés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ. Vásárlásoknál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok hasonlatlan utáznata van. Az eredetnek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név.

1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt.

RÉTHY BÉLA gyógyszerész BÉRESCSABA.

Eladó ház!

Csáktornyan, Patak-u. 10. sz. alatt 2 ház telekkel együtt elköltözés miatt sürgősen eladó. :: Bővebbet: GZEIZEK ISTVÁNNÉNÁL, ugyanott.

A Budapesti Hsztalos Ipartestület védnöksége alatt álló BUTORCSARNOK

710 6-10

szövetkezeti

mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, Budapest, VII. József-körút 28. (Békkocsis-utca sarkán). Budapest, VIII. Üllői-ut 18. állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig. :: Beléptidj nincsen.

Szép, új, fosztott

Lépo, novo, čehano

libatoll, gosečeperje,

valamint pormentes tyúktoll
olesón kapható

takodjer kokošinjeperje čisto od
praha za fal cieniu dobiva se pri

HOFFMANN IGNÁCNÁL :: Csáktornyan,

HOFFMANN IGNACU :: Csáktornya,

Hunyady-utca 15. (Dornik köteles-féle ház.)

Hunyady-utca broj 25. (Dornik vozara h:24)

Egyenruhák

tisztek, katonai hivatalnokok, önkéntesek, vasuti- és postai-zslek, fűzőltők, erdesztisztek, pénzügyőrök és mindennemű egyenruhát viselő testületek részére a legjobb és legegységesebb kiállításon.

A magas kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen kitűnő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig:

Kropatschek fegyverek

1 Kropatschek csaszi fegyver 20 K, 1 drb. szobor 1 K, 1 drb. fegyverszj 1 K, 1 drb. fegyverszj szélesebb és jobb 2 K, 1 drb. derékszi táskával 3 K, 1 drb. töltény-táska 3 K, 1 drb. élestöteny 10 f, 1 drb. vaktöltény 10 f, 1 drb. csavrhúzó nyéllel 20 f, 1 drb. törlővas fegyvertisztítóhoz 20 f.

TILLER

MÓR ÉS TÁRSA

csasz. és királyi udvari szállítók

Budapest, III. ker., Váci-utca 35

Pompás polgári ruhák

a legdivatosabb angol szövetekből, kitűnő szabások által a legnagyobb szerűben elkészítve, a jelenlegi nehez pénzvészonyokhoz arányitva olcsó árak mellett, mintha Korhú DISZMAGYAR RUHÁK, legszebb liberriak.

Gabona árak. — Clena žitka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	18.00—
Rozs elsőrendű	Hrz	14.20—
Árpa	Ječmen	13.00—
Zab	Zob	13.20—
Kukoricza	Kuruza suha	12.30—
Fehér bab uj	Grah beli	16.00—
Sárga bab	» žuti	13.00—
Vegyes bab	» zmėsán	12.60—
Kendermag	Konopljeno seme	18.00—
Lenmag	Len	18.00—
Tökmag	Koščice	23.00—
Bükköny	Grahorka	15.00—

Sirolin
"Roche"
orvosilag ajánlva a légzőszervek
mindennapi megbetegedése ellen,
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvélykórja ellen.
Kapható minden gyógyszerboltban.
Egy üveg 4 és 8 koron.

129 sz. 1913. végreh.

Arverési hirdetmény.

Atulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 1913. évi Sp. II. 87/1 sz. végzése következtében dr. Hajós Ferenc ügyvéd által képviselt Zindl Olga és társai grázi lakó ok javára 22.000 kor. s jár. erejéig 1913. évi február hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 10120 K-ra becsült 1 db 40 lóerős szivógázmotor, malom állványok, 1 fűrészes állvány, és egyéb malmi berendezésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróóság 1913. V. 119 sz. végzése folytán 22000 K tökéketelés, ennek 1911. évi október hó 8. napjától járó 7% kamatai és eddig összesen 130 kor. 70 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Dráva-vásárhelyen a malomnál leendő eszközésére

1913. évi december hó 6-án d. e. 1/9 árajta határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.c. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is elfogadandó. Ezen árverés az összes eddigi foglaltak érdekében szintén megtartatni fog. Csáktornya, 1913. nov. 17. 781

5409/ltv. 913.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Matulin Balázs muravidi lakos végrehajtónak Matulin Mária fj. Gráf Gergelyné u. o. lakos elleni végrehajtási ügyében 32 kor. 20 f. töke 11 kor. 20 f. eddigi 10 kor. árverés kérésű költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbíróóság területén fekvő Muravid községi 2375 sztkvben foglalt, 215 hrsz. ház 211 sz. a. udvar és kert egészben 843 kor. u. o. 380 sztkvben foglalt, 2156 hrsz. szántó Seimberek Gornyespoe dűlőben

50 kor. 2336 hrsz. szántó Seimberek Gornyespoe dűlőben 4 kor. 2833 hrsz. rét Csermecki kut dűlőben 14 kor. 2910 hrsz. szántó Csermecki kut dűlőben 7 kor. u. o. 172 sztkvben foglalt: 4288 hrsz. szántó Meče Sztunga dűlőben 9 kor. kikiáltási árban, mint becsárban az

1914. évi január hó 29. napjának délelőtt 10 órákor

Muravid községhezánál, dr. Reményi Zoltán ügyvéd vagy helyettese közbenjöttelével megtartandó árverésen eladatni fognak és pedig a muravidi 2375 sztkvben foglalt 215 hrsz. ingatlan az árva Matulin Balázs javára C 9 sorsz. a. bekebelezett holtigani haszonélvezeti szolgálmi joguak fentartásával.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek 1/2-nél alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlak, 1913. november 24 913

Kiado lakás.

Árpád-u. 3. sz. ház I. emeletén

egy három szoba, konyha

stb. mellékhelyiségek-

ből álló lakás

kiadó

UGYANOTT FÖLDSZINT IRODAHELYISÉGNEK ALKALMAS 2 SZOBA KIADÓ.

Rövebbet lapunk kiadóhivatalában.

4242/ltk 913. Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróóság közhírré teszi, hogy dr. Hajós Ferenc csáktornyai ügyvéd által képviselt Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár r. l. valamint dr. Hódvégi Miksa csáktornyai ügyvéd által képviselt Csallakozó Gizella gőzmalom r. l. budapesti cég végrehajtónak Horváth Sándor és neje Gabercz Matild csáktornyai lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 7450 kor. és 234 kor. 25 f

tökek és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. LX. t.c. 144. és 146. §-ai alapján elrendelte, minek folytán a Csáktornya vidéki tkptár végrehajtónak 7450 kor. töke, ennek és pedig 6000 K töke után 1912. évi január 7-től, 1450 K töke után 1912. március 7-ik napjától járó 6% kamatai, 15 kor. 30 f. végrehajtás kérelmi, 50 kor. 30 f. árverés kérelmi és a 27 kor. újabb árverés kérelmi költéség és a Gizella Gőzmalom végrehajtónak 234 kor. 25 f. töke, ennek 1911. évi december hó 12-ik napjától járó 5% kamatai 55 kor. 10 f. perli, 16 kor. végrehajt. kérelmi 21 kor. 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülendő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbíróóság területéhez tartozó végrehajtást szenvedettek nevén álló a csáktornyai 1185 sztkvben 189/a/3/b hrsz sz. egész ingatlanra 2832 kor. becsáron, az u. o. 1311 sztkvben 191/b/2 hrsz egész ingatlanra 10 kor. az u. o. 1311 sz. tkvben 190/b/2 hrsz. egész ingatlanra 16 K becsáron

1913. évi december hó 20-ik napjának d. e. 10 órákor ezen telekönnyvi hatóságnál dr. Hajós Ferenc dr. Hódvégi Miksa felperesi ügyvédek vagy helyettesek közbenjöttelével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár melynek felénél a 189/a/3/b hrsz. kétharmadánál alacsonyabb áron a többi ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Csáktornya, 1913. okt. 6. 781

Csáktornyan, Wlassits Gyula

(fő)-utca 21. számú emeletes

„Szakonyi“ ház, a szénatérig ki-

nyúló nagy belsőséggel együtt

szabad kezből, jutányos áron

eladó.

Felvilágosítást nyújt

DR. BRANDIEU SYLVAIN ORVOS

MURASZOMBAT (Vas megye).

Közvetítőt keresek.

SCHMIDT EDE ZONGORATERME CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb

harmoniumok 150 „ „

czimbalom . . 100 „ „

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjártzott hangszerek folyton kaphatók

: : régieket átcsereél ujra : :

részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Fischer Fülöp

Strausz Sándor könyvnyomdája

Csáktornya

Elvállal nyomdai munkákat úgy
egyszerű mint a legdiszesebb
kivitelig!

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét
a rovásban díjmentesen
közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét
a rovásban díjmentesen
közöljük

Pék:	
Petrics Viktor	Csáktornya
Petrics Ágoston	Csáktornya
Bőrkereskedő:	
Mayer Testvérek	Csáktornya
Borbély és fodrász:	
Nádasdi Nándor	Csáktornya
Mik Zsilárd	Csáktornya
Mézeskalácsos és viasz- gyertyaöntő:	
Tihanyi Mihály	Damása
Butorraktár:	
Horák Ödön (butor- és koporsóraktár)	Csáktornya
Hirschler Ármin	Varaždin
Cipész:	
Kelemen Sándor, férfi és női cipész	Csáktornya, városház épület
Meskó Bálint	Csáktornya
Divatáruház:	
Liszt és Brodnják	Stridóvár

Eredeti Singer varrógépek:	
Singer Co.	Csáktornya Árpád-utca
Férfi szabó:	
Ivácsics Ignác	Csáktornya
Bedics Ferenc	Csáktornya
Ramfl Sándor férfi szabó és angol női felöltő készítő	Csáktornya
Férfi- és nődivatárú:	
Zrínyi Viktor	Csáktornya
Fűszerkereskedés:	
Mayercsák Béla (köszén, faszén, magvak és a »Műtrágyát Értékesítő- Szövetkezet« raktára	Csáktornya
Gráner Testvérek	Csáktornya
Mráz Testvérek	Csáktornya
Deutsch Salamon	Csáktornya
Hirschsohn Henrik	Csáktornya
Deutsch Rezső	Kisszabadka
Toplák György	Drávasiklós
Kávéház:	
Földes Mór Royal kávéháza	Csáktornya
Deutsch Jenő	Csáktornya

Kötélgyártó:	
Dornik Rezső	Csáktornya
Kőfaragó és sirkőkészítő:	
Tersztenyák Bódog	Csáktornya
Mészáros:	
Antonovics József	Csáktornya
Órás- és ékszerész:	
Pollák Bernát	Varaždin
Pezsgőgyár:	
Muraközi Pezsgőgyár	Csáktornya
Szállító és deszkakereskedő:	
Löbl Mór és Fia	Csáktornya
Uri- és nődivat, játék- és diszmuárú:	
Kelemen Béla	Csáktornya
Vaskereskedés:	
Bernyák Károly utóda	
Binder Károly	Csáktornya
Prostenik Gusztáv	Csáktornya
Fényképész:	
Ifj. Kovacs István	Csáktornya

Vendéglők:	
Hajcs József	Csáktornya
Pecsnornik Ottó	Csáktornya
Heucsey Gábor	Csáktornya
Antonovics József	Csáktornya
Budai József	Csáktornya
Horváth Mihály (Fehér galamb)	Csáktornya
Deutsch Jenő	Csáktornya
Kelemen Imre	Csáktornya
Prusatz Alajos	Csáktornya
Deutsch Zsigmond	Csáktornya
Schlesinger Mór	Csáktornya
Bagola István vendéglő	Csáktornya
»A vasúthoz«	Csáktornya
Singer Salamon,	Kisszabadka
Kalchbrunner Ferenc,	Stridóvár
Só löry János	Drávanagyfalu
Deutsch Adolf, nagyv.	Drávasárbhely
Kovács Mihály korcam.	Drávasárbhely
Leitmann Balint	Szentions
Feigelstock András Budapest, VII. Klau- zál-tér 13	Kisszabadka
Kozjak Mihály	Szentions
Baumback Rezső	Ráczkanizsa
Sosteric István	
Reiner János Petánczi savanyúvíz köz- ponti raktár és szállítási vállalat	Ligetfalva
Vászonkereskedő:	
Szivoncsik Antal	Csáktornya

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: STRAUZ SÁNDOR Csáktornya